

عوامل تاثیرگذار و تشدیدکننده رکود اقتصادی و صنعتی ایران

احسان سلطانی
پژوهشگر

درباره رکود اقتصادی اخیر و ریشه‌ها و دلایل آن بحث‌های زیادی درگرفته و راهکارهایی نیز مطرح شده که در مجموع؛ برابند عملیاتی قابل‌توجهی دربر نداشته است. در اینجا رکود اقتصادی از منظر سه‌وجهی نیروهای تاثیرگذار دولت، بخش‌های مولد و مردم ملاحظه می‌شود. در طی دوره اقتصاد نفتی (۹۰-۱۳۷۸) سهم بخش‌های مولد اقتصادی (صنعت و کشاورزی) از ۲۷ درصد کل تولید ناخالص داخلی با ۳۷ درصد کاهش به ۱۷ درصد رسید و در همین حال سهم بخش نفت با ۸۷ درصد افزایش به ۲۵ درصد از کل تولید ناخالص داخلی رسید. نکته تاسف‌بار این است که به این ترتیب، سال‌به‌سال، از سهم نیروهای مولد و کارآفرین در اقتصاد کاسته شده و در همین حال بخش‌های تجاری و سوداگری و سفته‌بازی، رشد پیدا کردند، افزایش گسترده واردات به مدد دلارهای ارزان نفتی و تثبیت نرخ ارز شرایطی را فراهم کرد که طی این دوره، نسبت قیمت تمام‌شده کالای داخل به وارداتی، به‌پیش از سه‌برابر رسید و تضعیف و تحریف روند فعالیت بخش‌های صنعتی و کشاورزی کشور را در پی داشت و منجر به رشد بی‌رویه واردات کالاهای نهایی صنعتی و کشاورزی شد. همه ماجرا به اضمحلال تدریجی بخش‌های مولد صنعتی و کشاورزی ختم نمی‌شود. کنترل تورم کالاها با ارز ارزان و رشد نقدینگی، منجر به انتقال تورم به بخش‌های اقتصادی غیرقابل تجارت زمین و مسکن شد که افزایش بی‌سابقه هزینه‌های مسکن و همچنین سهم آن از هزینه‌های خانوار را به‌دنبال داشت. در این میان؛ تحریم‌های اقتصادی با ترک‌اندن حباب کاذب اقتصاد نفتی، زمان وقوع رکود اقتصادی را جلو انداخت. هم‌اکنون، با کاهش شدید درآمدهای نفتی، همراه با افت توان تولید اقتصادی بخش‌های مولد؛ اقتصاد، نیروی محرکه کافی ندارد. افزایش هزینه‌های تولید و عدم حمایت کافی از تولیدکنندگان داخلی به همراه کاهش توان مصرف عامه مردم (به‌علت افزایش سهم هزینه‌های مسکن و کاهش درآمد) منجر به کاهش مصرف هم‌زمان با افزایش قیمت‌ها شده است. همچنین باید به سیاست مخرب «تثبیت نرخ ارز» از سال ۱۳۷۸ اشاره کرد که با شعار «ریال قوی»، اقتصاد کشور را تضعیف کرد. تنها راه برون‌رفت از شرایط دشوار کنونی، حمایت از بخش‌های مولد اقتصادی و به‌ویژه صنایع کوچک و متوسط و رفع تکن‌های موجود و تکیه بر نیروی کار و تلاش و خلاقیت بخش خصوصی و مردم است و لاغیر.

سیکل تقویت‌کننده رکود

مراسم اولین سالگرد درگذشت پدر علوم ارتباطات ایران

معتمدنژاد و مساله ارتباطات در ایران

با حضور و سخنرانی:

دکتر حسین سلیمی
ریاست دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر باقر ساروخانی
استاد دانشگاه تهران

دکتر هادی خانیکی
رئیس انجمن مطالعات فرهنگی و ارتباطات

دکتر مهدی فرقانی
رئیس مرکز پژوهش‌های ارتباطات

دکتر یونس شکرخواه
عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

دکتر باقر انصاری
عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی

محمد تقی روغنی‌ها
مدیرعامل موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

به‌همت:

انجمن مطالعات فرهنگی و ارتباطات
گروه ارتباطات دانشگاه علامه طباطبائی
انجمن‌های علمی دانشجویی

زمان: دوشنبه دهم آذرماه از ساعت ۹ تا ۱۲
محل برگزاری: دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبائی

آیین روشنگری

بزرگداشت دکتر علی شریعتی

سخنرانان

دوشنبه

دکتر سوسن شریعتی
دکتر مقصود فراستخواه

سخنران

سه‌شنبه

آرمان ذاکری

مناظره

دکتر حسن محدثی
حجت الاسلام علیرضا قائمی‌نیا

و با حضور

پوران شریعت رضوی

به همراه نمایشگاه عکس و کتبا

۱۰ و ۱۱ آذرماه ۱۳۹۳

ساعت ۱۶

دانشکده فنی دانشگاه تهران

تالار شهید چمران

انجمن اسلامی دانشجویان دانشکده فنی